

Vastuvõtmise kuupäev : 08/04/2026

Anonüümseks muudetud versioon

Tölge

C-124/26 – 1

Kohtuasi C-124/26

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

24. veebruar 2026

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

11. veebruar 2026

Vastustaja ja määruskaebuse esitaja kassatsiooniastmes:

Pensionsversicherungsanstalt

Kaebaja ja vastustaja kassatsiooniastmes:

RT (*f*)

10 ObS 139/25a

AUSTRIA VABARIIK

OBERSTER GERICHTSHOF

Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) tegi töö- ja sotsiaalõiguse valdkonna kohtuasjades [...] sotsiaalõigust puudutavas vaidluses, mille pooled on kaebaja RT [...] *versus* vastustaja Pensionsversicherungsanstalt (pensionikindlustusasutus), 1021 Viin, [...] seoses omasteholdaja toetusega, menetledes vastustaja määruskaebust Oberlandesgericht Linzi (liidumaa kõrgeim kohus Linzis, Austria) kui töö- ja sotsiaalõiguse valdkonna vaidluste apellatsioonikohtu 12. novembri 2025. aasta määruse GZ 12 Rs. 102/25v-14 peale, millega tühistati Landesgericht Salzburg als Arbeits- und Sozialgerichti (liidumaa kohus Salzburgis (töö- ja sotsiaalkohus), Austria) 16. juuli 2025. aasta kohtuotsus GZ 32 Cgs 103/25w-9, kinnisel kohtuistungil

ET

järgmise kohtumääruse:

I. Euroopa Liidu Kohtule esitatakse ELTL artikli 267 alusel järgmine eelotsuse küsimus:

Kas määruse nr 883/2004 artikli 5 punktiga b ja sama määruse artikliga 7 on vastuolus sellise riigisisese õigusnormi nagu BPGG § 21h kohaldamine, millega seatakse Austrias töötava isiku, kes elab Saksamaal koos hooldusvajadusega lapse ja Saksamaal töötava lapse isaga, õigus saada hooldusvajadusega lapse hooldamiseks makstavat rahalist hüvitist sõltuvusse sellest, kas hooldusvajadusega isikul on Austria õiguse alusel õigus hooldustoetusele, mille eeltingimus on omakorda, et hooldusvajadusega isiku harilik viibimiskoht on Austrias?

II. Menetlus Oberster Gerichtshofis (Austria kõrgeim üldkohus) peatatakse, kuni Euroopa Kohus [...] on teinud eelotsuse

Põhjendused:

I. Asjaolud

- 1 Kaebaja on Austria kodanik ning elab Saksamaal koos oma abikaasaga, kes on Saksamaa kodanik, ja nende 18. juunil 2020 sündinud ühise tütrega, kellel on Austria kodakondsus. Kaebaja töötab Austrias palgatöötajana ja 2024. aastal oli tema netosissetulek kuus alla 1500 euro ja 2025. aastal alla 1594,50 euro. Kaebaja abikaasa töötab Saksamaal. Kaebaja tütar on oma isa kaudu Saksamaal ravikindlustatud ja saab Saksa hooldustoetust. Tütrel sünnist saadik on kaebaja tema peamine hooldaja. Kaebaja saab Saksamaa lapsetoetust ja Austria õiguse kohaselt kompenseeritakse vahe puudega lapse toetusega (suurendatud lapsetoetus). Kaebajal ei ole õigust saada omastehooldaja toetust ka mõnel muul hooldusvajadusest tingitud alusel.

II. Poolte väited

- 2 **Kaebaja** palub alates 1. jaanuarist 2024 maksta omastehooldaja toetust 125 eurot kuus ja alates 1. jaanuarist 2025 130,80 eurot kuus. Omastehooldaja toetus määratakse otse hooldaja ülesandeid täitvale lähedasele. Kuna kaebaja töötab Austrias ja on seal ravikindlustatud, vastutab Austria selle hüvitise maksmise eest. Saksamaal 4. astme hooldustoetuse saamine on võrdsustatud vähemalt 4. astme hooldustoetuse saamisega Austrias.
- 3 **Vastustaja** vaidles kaebusele vastu ja palus selle rahuldamata jätta. Omastehooldaja toetus on rahaline hooldushüvitis määruse nr 883/2004 tähenduses. Kuigi omastehooldaja toetust makstakse hooldajale, on selle toetuse saamise eeltingimus, et hooldusvajadusega isikule antakse hooldustoetust, mistõttu saab sellest lõppkokkuvõttes kasu hooldusvajadusega isik. Kaebaja tütrele

ei ole õigust Austria hooldustoetusele ja seetõttu ei ole ka kaebajal õigust omastehooldaja toetusele, kuna hooldustoetuse saamine on selle eeltingimus.

III. Menetluse senine käik

- 4 Vastustaja jättis 20. jaanuari 2025. aasta **otsusega** rahuldamata kaebaja 20. detsembri 2024. aasta taotluse omastehooldaja toetuse saamiseks.
- 5 **Esimese astme kohus** jättis kaebuse rahuldamata. BPGG § 21h kohaselt tuleneb õigus omastehooldaja toetusele hooldusvajadusega isiku õigusest hooldustoetusele, mistõttu tuleb lähtuda sellest, milline liikmesriik vastutab määruse nr 883/2004 kollisiooninormide kohaselt hooldusvajadusega isikule hooldustoetuse andmise eest. Kuna kaebaja tütar on hõlmatud Saksamaa ravikindlustusega, on just Saksamaa pädev liikmesriik hooldustoetuse ja seega ka sellega seotud omastehooldaja toetuse puhul.
- 6 **Apellatsioonikohus** rahuldab kaebaja apellatsioonkaebuse. Apellatsioonikohus tühistas vaidlustatud kohtuotsuse ja saatis sotsiaalõigust puudutava kohtuasja tagasi esimese astme kohtule uue lahendi tegemiseks pärast täiendavaid menetlustoiminguid. Kuna kaebaja töötab Austrias palgatöötajana, kohaldatakse tema suhtes määruse nr 883/2004 artikli 11 kohaselt Austria õigusakte. Kuigi kaebaja tütrele makstakse hooldustoetust Saksa õigusaktide alusel, tuleb arvesse võtta määruse nr 883/2004 artiklis 5 ette nähtud faktide võrdset kohtlemise kohustust. Ka riigisisest õigust, mis puudutab sõnaselgelt ainult riigisiseseid faktilisi asjaolusid, laiendatakse selle põhimõtte kohaselt kõigile teises liikmesriigis aset leidvatele võrreldavatele asjaoludele. Kaebaja tütre hooldusvajaduse kohta puudusid aga sedastused, mis oleksid võimaldanud hinnata tema (teoreetilist) õigust saada hooldustoetust BPGG alusel.
- 7 Apellatsioonikohus lubas esitada määruskaebuse Oberster Gerichtshofile (Austria kõrgeim üldkohus), kuna puudub Oberster Gerichtshofi (Austria kõrgeim üldkohus) kohtupraktika selle kohta, kas omastehooldaja toetus on hooldajale või hooldusvajadusega isikule mõeldud hüvitis ja kummast isikust tuleb [kohaldatava õiguse kindlaksmääramisel] lähtuda.
- 8 Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) peab otsustama määruskaebuse üle, mille vastustaja esitas apellatsioonikohtu määruse peale ja millega ta palub jätta esimese astme kohtu otsus muutmata. Määruskaebuses on vastustaja seisukohal, et hooldusvajaduse küsimus, mida apellatsioonikohus pidas asjakohaseks, ei ole oluline, kuna Austria õigusaktid ei ole kohaldatavad ja kaebaja hooldusvajadusega tütre viibimiskoht ei ole Austrias.
- 9 **Vastuses määruskaebusele** palub kaebaja vastustaja määruskaebus tagasi lükata või see teise võimalusena rahuldamata jätta.

IV. Õiguslik alus

- 10 1. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta **määrus (EÜ) nr 883/2004** sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta (edaspidi „määrus nr 883/2004“) on sõnastatud järgmiselt:

„Artikkel 5

Hüvitiste, tulu, faktide või sündmuste võrdne kohtlemine

Kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti ning pidades silmas kehtestatud eri rakendussätteid, kohaldatakse järgmist:

- a) kui pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel on sotsiaalkindlustushüvitiste ja muu tulu saamisel teatavad õiguslikud tagajärjed, kohaldatakse nimetatud õigusakti asjakohaseid sätteid ka samaväärsete hüvitiste saamise suhtes, mis on saadud teise liikmesriigi õigusaktide alusel, või teises liikmesriigis saadud tulu suhtes;
- b) kui pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel võib teatavate faktide või sündmuste esinemisel olla õiguslikke tagajärgi, võtab nimetatud liikmesriik arvesse mis tahes liikmesriigis aset leidvaid sarnaseid fakte või sündmusi nii, nagu need oleksid aset leidnud tema enda territooriumil.

[...]

Artikkel 7

Elukohaeeskirjadest loobumine

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, ei rakendata ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide või käesoleva määruse alusel makstavatele rahalistele hüvitistele vähendamist, muutmist, peatamist, tühistamist ega konfiskeerimist asjaolu tõttu, et hüvitisesaaja või tema pereliikmete elukohaks on mõni teine liikmesriik kui hüvitiste maksmise eest vastutava asutuse asukohariik.

[...]

Artikkel 11

Üldeeskirjad

1. Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate isikute suhtes kohaldatakse üksnes ühe liikmesriigi õigusakte. Sellised õigusaktid määratakse kindlaks kooskõlas käesoleva jaotisega.

[...]

3. Arvestades artiklites 12–16 sätestatut:

a) liikmesriigis töötava või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva isiku suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte.

[...]

e) iga muu isiku suhtes, kelle suhtes ei kehti punktid a–d, kohaldatakse elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, ilma et see piiraks teiste käesoleva määruse sätete kohaldamist, millega talle tagatakse hüvitised ühe või mitme muu liikmesriigi õigusaktide alusel.

[...]

Artikkel 21

Rahalised hüvitised

1. Kindlustatud isik ja tema pereliikmed, kes elavad või viibivad muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik, omavad õigust rahalistele hüvitistele, mida maksab pädev asutus kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega. Pädeva asutuse ja elu- või viibimiskohajärgse asutuse vahelise kokkuleppe alusel võib selliseid hüvitisi maksta ka elu- või viibimiskohajärgne asutus pädeva asutuse kulul vastavalt pädeva liikmesriigi õigusaktidele.“

11 2. Föderaalseadus, millega kehtestati hooldustoetus (**hooldushüvitisi käsitlev Austria föderaalseadus** (Bundespflegegeldgesetz, BPGG)) on sõnastatud järgmiselt:

„Hüvitise saamiseks õigustatud isikud

Isikute ring

§ 3. (1) Õigus saada hooldushüvitist vastavalt käesoleva föderaalseaduse sätetele on järgmistel isikutel, kui nende harilik viibimiskoht on Austrias:

[...]

§ 3a. (1) Õigus saada hooldushüvitist vastavalt käesoleva föderaalseaduse sätetele on ka ilma § 3 lõigete 1 ja 2 kohase põihüvitiseta Austria kodanikel, kelle harilik viibimiskoht on Austrias, kui vastavalt määrusele (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta (ELT 2004, L 166, lk 1; ELT eriväljaanne 05/05, lk 72; viimane parandatud redaktsioon ELT 2007, L 204, lk 30, viimati muudetud määrusega (EL) nr 1372/2013 (ELT 2013, L 346, lk 27)) ei vastuta hooldushüvitiste maksmise eest mõni teine liikmesriik.

(2) Austria kodanikega on võrdsustatud:

1. kolmandate riikide kodanikud, kes ei kuulu ühegi järgnevalt esitatud punkti alla, kui võrdsus tuleneb rahvusvahelistest lepingutest või liidu õigusest,

[...]

Omastehooldaja toetus

§ 21h. (1) Isikule, kes on vähemalt ühe aasta jooksul olnud lähisugulase, kellel on õigus saada vähemalt käesoleva seaduse § 5 kohast 4. astme hooldustoetust, peamine hooldaja koduses keskkonnas ja kellel puudub õigus saada omastehooldaja toetust käesoleva seaduse § 21g alusel, makstakse omastehooldaja toetust 125 eurot kuus. Omastehooldaja toetust antakse hooldusvajaduse esinemise korral üksnes hooldaja ülesandeid täitvale lähisugulasele. Nimetatud ülesandeid täitvale sugulasele antakse omastehooldaja toetust üksnes hooldusvajaduse esinemise korral.

(2) Lõikes 1 sätestatud õigus tekib üksnes juhul, kui

1. lähisugulane on olnud hooldustoetuse saamise õigusega isiku peamine hooldaja vähemalt ühe aasta jooksul enne omastehooldaja toetuse saamise õiguse tekkimist ja sel ajavahemikul oli õigus saada vähemalt 4. astme hooldustoetust, ja

2. lähisugulase igakuine keskmine netosissetulek taotluse esitamisele eelnenud kalendriaastal ei ületa 1500 eurot kuus. [...] [sissetuleku suuruse kindlaksmääramise üksikasjad]“

12 Seega on hooldajal selle sätte kohaselt õigus omastehooldaja toetusele üksnes siis, kui hooldataval isikul on õigus (vähemalt 4. astme) hooldustoetusele BPGG alusel. Kui BPGG §-de 3 ja 3a alusel puudub õigus BPGG kohasele hooldustoetusele, sest hooldatava harilik viibimiskoht ei ole Austrias, siis on välistatud ka õigus saada omastehooldaja toetust BPGG § 21h alusel. Eelkõige ei piisa õigusest võrreldavale hüvitisele välisriigi õigusaktide alusel – näiteks Saksa õigusaktide kohasele hooldustoetusele –, isegi mitte siis, kui hooldataval isikul oleks Austrias viibides vastava hooldusvajaduse tõttu õigus 4. astme hooldustoetusele.

V. Eelotsuse küsimused

13 1. Kaebaja pereliikmete kodakondsusese ja elukoha ning piiriülese olukorra tõttu kuulub asi määruse nr 883/2004 isikulisse kohaldamisalasse.

14 2. Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) lähtub ka sellest, et omastehooldaja toetus kuulub määruse nr 883/2004 artikli 3 esemelisse kohaldamisalasse, kuna tegemist on haigushüvitisega määruse nr 883/2004 artikli 3 lõike 1 punkti a tähenduses.

- 15 Kohtuasjas C-116/23 Sozialministeriumservice tõlgendas Euroopa Liidu Kohus määruse nr 883/2004 artikli 3 lõike 1 punkti a nii, et mõiste „haigushüvitised“ selle sätte tähenduses hõlmab omastehoolduspuhkuse tasu, mida makstakse töötajale, kes abistab või hooldab lähedast, kellel on õigus hooldustoetusele teises liikmesriigis, ja kellel on seetõttu õigus tasustamata puhkusele. Järelikult kuulub ka selline tasu mõiste „rahaline hüvitis“ alla määruse nr 883/2004 tähenduses.
- 16 Nagu omastehoolduspuhkuse tasu, sõltub ka omastehooldaja toetuse andmine üksnes (BPGG §-s 21h nimetatud) objektiivsetest, seaduses sätestatud kriteeriumidest (sh asjaolust, et kindlaksmääratud sissetulekukünnist ei ületata), hindamata isiku vajadusi kaalutlusõiguse alusel individuaalselt (Vt Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-116/23 Sozialministeriumservice, punktid 33 ja 35 ning seal viidatud kohtupraktika). Lisaks on BPGG § 21h kohane omastehooldaja toetus seotud ka ühega määruse nr 883/2004 artikli 3 lõikes 1 sõnaselgelt loetletud riskidest, kuna selle peamine eesmärk on võimaldada hooldajal pakkuda hooldusvajadusega isikule hooldust, mida ta oma tervisliku seisundi tõttu vajab, mistõttu saab sellest lõppkokkuvõttes eelkõige kasu hooldusvajadusega isik (vt Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-116/23 Sozialministeriumservice, punktid 33 ning 36 jj; vt ka Euroopa Kohtu otsus liidetud kohtuasjades C-502/01 ja C-31/02, Gaumain-Cerri ja Barth, punkt 27).
- 17 **3.** Siiski tekib küsimus, kas kohaldada tuleb Saksamaa või Austria õigusakte ning kas (seetõttu) on liidu õigusega, käesoleval juhul määruse nr 883/2004 artikli 5 punktiga b ja sama määruse artikliga 7 vastuolus selline õigusnorm nagu BPGG § 21h, mis seab omastehooldaja toetuse saamise õiguse sõltuvusse hooldusvajadusega isiku harilikust viibimiskohast Austrias (vt täpsemalt Russegger, Euroopa Kohtu otsuse C-116/23 Sozialministeriumservice analüüs, *DRdA* 2025/1, punkt 26 jj).
- 18 **3.1.** Määruse nr 883/2004 artikli 11 lõike 1 kohaselt kohaldatakse isikute suhtes põhimõtteliselt üksnes ühe liikmesriigi õigusakte. Selles tähenduses pädev liikmesriik määratakse kindlaks määruse nr 883/2004 artikli 11 lõike 3 kriteeriumide alusel (välja arvatud juhul, kui kohaldatakse erisätteid – mis ei ole käesoleval juhul asjakohased), millest käesoleval juhul tulevad peamiselt kõne alla töökohariigi õigusaktid (määruse nr 883/2004 artikli 11 lõike 3 punkt a); kui isik ei tööta, siis elukohajärgse liikmesriigi õigusaktid (määruse nr 883/2004 artikli 11 lõike 3 punkt e). Käesoleval juhul tuleb seega vaatluse alla, kas niisugune seos on kaebaja või tütre puhul olemas:
- 19 **3.1.1.** Kaebaja töötab Austrias palgatöötajana, mistõttu tema suhtes kohaldatakse Austria õigusakte vastavalt määruse nr 883/2004 artikli 11 lõike 3 punktile a. Kui kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramine määruse nr 883/2004 artikli 11 tähenduses sõltuks kaebaja isikust, tuleneks määruse nr 883/2004 artikli 21 lõikest 1, et kaebaja („kindlustatud isikuna“ määruse nr 883/2004 artikli 1 punkti c tähenduses, mis viitab sellega seoses määruse nr 883/2004 artiklile 11) ja tema tütar (pereliikmena määruse nr 883/2004 artikli 1 punkti i tähenduses), kes elavad muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik, omavad õigust rahalistele hüvitistele,

mida maksab pädev asutus kooskõlas kohaldatavate (käesoleval juhul Austria) õigusaktidega. Seega vastutaks Austria (kaebajale ja tema tütrele) haigushüvitiste maksmise eest.

- 20 Kui see on nii, ei saaks BPGG §-s 21h sätestatud tingimust, milleks on õigus saada (Austria vähemalt 4. astme) hooldustoetust, mis omakorda sõltub hooldusvajadusega isiku harilikust viibimiskohast, siiski kohaldada kahel põhjusel: Esiteks võib kaebaja hooldusvajadusega tütre harilikku viibimiskohta teises liikmesriigis võtta määruse nr 883/2004 artikli 5 punkti b alusel arvesse nii, nagu see oleks pädeva liikmesriigi enda territooriumil (määruse nr 883/2004 artikli 5 punkt b ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul asjakohane, sest BPGG § 21h ei sea tingimuseks mitte Austria hooldustoetuse „tegelikku saamist“, vaid üksnes vastavasisulise õiguse, st hooldustoetuse saamise õiguse aluseks olevad asjaolud). Teiseks võib asjaolu, et BPGG § 21h kohaselt seatakse tingimuseks kaebaja tütre harilik viibimiskoht Austrias, olla vastuolus määruse nr 883/2004 artikliga 7, kuna sel juhul oleks rahalisest hüvitisest ilmajätmise põhjuseks asjaolu, et hüvitisesaaja pereliige elab mõnes teises liikmesriigis kui hüvitiste maksmise eest vastutava asutuse asukohariik (sellise sätte õigusvastasuse kohta määruses nr 1408/71 vt Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas Hosse, C-286/03, punkt 55; kohtuotsus C-160/96 Molenaar, punkt 44).
- 21 **3.1.2.** Kaebaja hooldusvajadusega tütar seevastu ei tööta ja elab Saksamaal, mistõttu kohaldatakse tema suhtes määruse nr 883/2004 artikli 11 lõike 3 punkti e alusel Saksa õigusnorme. Kui lähtuda tuleb hooldusvajadusega isikust, ei vastuta Austria järelikult tütrele haigushüvitiste maksmise eest.
- 22 Kuna määruse nr 883/2004 artikli 5 punkti b ja artiklit 7 kohaldatakse ainult juhul, kui määruses nr 883/2004 ei ole sätestatud teisiti, võiks asjaolu, et kaebaja tütre suhtes kohaldatakse Saksamaa õigusakte, kujutada endast vastuväidet nende sätete kohaldamisele. See oleks ühtlasi kooskõlas määruse nr 883/2004 põhjendusega 11, mille kohaselt ei tohi võrdsustamine mingil juhul muuta teist liikmesriiki pädevaks riigiks ega teise liikmesriigi õigusakte kohaldatavaks õigusaktideks.
- 23 **3.2.** Euroopa Liidu Kohtu senise praktika põhjal ei ole üheselt selge, millisest isikust lähtudes tuleb selles tähenduses kohaldatav õigus kindlaks määrata, ja mil määral on (sellest tingituna) määruse nr 883/2004 artikli 5 punktiga b ja/või sama määruse artikliga 7 vastuolus see, kui tingimuseks on seatud, et hooldusvajadusega isiku harilik viibimiskoht on Austrias.
- 24 **3.2.1.** Liidetud kohtuasjades C-502/01 ja C-31/02 Gaumain-Cerri ja Barth tehtud kohtuotsuses asus Euroopa Liidu Kohus seisukohale, et kohaldada tuleb selle liikmesriigi õigust, kus asjaomane hooldust vajav isik elab (Euroopa Kohtu otsus liidetud kohtuasjades C-502/01 ja C-31/02, Gaumain-Cerri ja Barth, punkt 30). Nimetatud kohtuasi puudutas siiski (varem kehtinud) määrust nr 1408/71, mis erinevalt määrusest nr 883/2004 lähtub sellest, millises riigis töötajad on kindlustatud (vt määruse nr 1408/71 artikli 1 punkt a ja artikli 19 lõige 1), samas

kui määruses nr 883/2004 on viidatud „kindlustatud isikutele“, kelle mõistele on määruse nr 883/2004 artikli 1 punktis c antud varem kehtinud määrusega võrreldes uus (teistsugune) tähendus.

- 25 Igal juhul on seda kohtuotsust tõlgendatud peamiselt nii, et kohaldatavad õigusaktid määratakse kindlaks hooldusvajadusega isikust lähtudes (Russegger, Euroopa Kohtu otsuse C-116/23 Sozialministeriumservice analüüs, *DRdA* 2025/1, punkt 25), kes saab haigushüvitistega võrdsustatud hüvitisi.
- 26 **3.2.2.** Ka kohtuasjas C-116/23 Sozialministeriumservice vastas Euroopa Liidu Kohus talle esitatud küsimustele üksnes seoses liidu õiguses sätestatud diskrimineerimiskeelu põhimõtte rikkumisega ja selle võimaliku põhjendatusega. Seda võiks samuti tõlgendada nii, et Euroopa Liidu Kohus seob kohaldatavad õigusaktid hooldusvajadusega isiku elukorraldusega (viidatud kohtuasja puhul elukoht Itaalias), sest vastasel juhul – tulenevalt hooldaja töötamisest Austrias – oleksid määruse nr 883/2004 kohaselt olnud kohaldatavad Austria õigusaktid ja seal käsitletud õigusnormid oleksid juba võinud olla vastuolus määruse nr 883/2004 artikli 5 punktiga b ja/või sama määruse artikliga 7 (vt selle kohta Russegger, Euroopa Kohtu otsuse C-116/23 Sozialministeriumservice analüüs, *DRdA* 2025/1, punkt 26). Teisalt näib Euroopa Liidu Kohus nimetatud kohtuotsuses (viidates määruse nr 883/2004 artiklile 5) lähtuvat seisukohast, et hooldustoetuse saamise tingimus, mis on seotud vähemalt (viidatud kohtuasjas asjakohase) 3. astme hooldusvajadusega, võib olla täidetud ka siis, kui hooldustoetus määratakse vastavalt teise liikmesriigi õigusaktidele (Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-116/23 Sozialministeriumservice, punkt 63). Sellega seoses võib – olenemata kohaldatavate õigusaktide küsimustest – osutada nõutavaks võrdne kohtlemine määruse nr 883/2004 artikli 5 punkti b ja/või sama määruse artikli 7 tähenduses, mille kohta eelotsusetaotlus ongi esitatud.
- 27 **3.2.3.** Ühtlasi on sellega seoses lõplikult selgitamata, kas ja kui jah, siis mil määral omab tähtsust asjaolu, et hooldusvajadusega isik on sellise kahe kindlustatud isiku pereliige, kelle suhtes kohaldatakse määruse nr 883/2004 artikli 11 lõike 3 punkti a kohaselt erinevaid õigusakte, kuna nad töötavad eri liikmesriikides (vt Kalcher, *Pflegeleistungen in der Rechtsprechung des EuGH*, teoses *ÖZPR* 2025/87, 158 FN 60).
- 28 **3.3.** Oberster Gerichtshofi (Austria kõrgeim üldkohus) arvates oleks määrusega nr 883/2004 kõige enam kooskõlas lähtumine (üksnes) sellest, kas määruse nr 883/2004 artikli 11 lõikes 3 sätestatud kriteeriumid on hooldusvajadusega isiku puhul täidetud. Analüüsitav hüvitis kuulub määruse nr 883/2004 esemelisse kohaldamisalasse üksnes seetõttu, et selle eesmärk on parandada hooldusvajadusega isikute tervislikku seisundit ja elutingimusi. Seetõttu näib loogiline, et hooldusvajadusega isiku eluline olukord ei ole määrav mitte ainult hüvitise võrdsustamisel „haigushüvitistega“ määruse nr 883/2004 artikli 3 lõike 1 punkti a tähenduses, vaid ka küsimuse puhul, milliseid õigusakte kohaldatakse selle isiku suhtes määruse nr 883/2004 artikli 11 tähenduses. See oleks kooskõlas ka määruse nr 883/2004 artikli 21 lõikega 1, mille kohaselt „kindlustatud isiku“ ja

tema pereliikmete õigust rahalistele hüvitistele reguleerivad pädeva liikmesriigi õigusaktid (määruse nr 883/2004 artikli 1 punkti s kohaselt on pädev liikmesriik see liikmesriik, kus asub pädev asutus määruse nr 883/2004 artikli 1 punkti q tähenduses), kusjuures selle kindlaksmääramiseks, kas isikut tuleb käsitada „kindlustatud isikuna“, on määruse nr 883/2004 artikli 1 punkti c kohaselt jällegi määrava tähtsusega määruse nr 883/2004 II jaotise ja eelkõige selle määruse artikli 11 kohaselt kohaldatav õigus. Selle kohta hinnangu andmine on aga lõppkokkuvõttes Euroopa Liidu Kohtu ülesanne.

VI. Kokkuvõte

- 29 Võimalike tõlgendusvariantide tõttu tuleb seega esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus.
- 30 Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) kui kõrgeima astme kohus on kohustatud esitama resolutsioonis sõnastatud küsimuse ja võtma selle kohta seisukoha. [...] [menetlusõigusega seotud küsimused]

Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus)

Viin, 11. veebruar 2026

[...]